

Januari 2019

Lars Gerfen: Ik houd het het liefst 'klein'

Lars Gerfen is één van de weinige katholieke singer-songwriters die in christelijk Nederland muziek maakt buiten de kaders van een liturgie. En inmiddels is hij ook steeds meer buiten de kaders van een kerkelijke stroming te horen. Lars tourde in de aanloop naar Kerst samen met Reyer en zijn nieuwe album 'Laat nou gaan' werd begin dit jaar genomineerd voor een aantal Zilveren Duif Awards. Dit is deel 1 van een gesprek met de singer-songwriter: over loslaten, samenwerking en liedcultuur.

Ik houd hele goede herinneringen over aan de concerten" aldus Lars, als hem gevraagd wordt naar de afgelopen 'Morgen Zal Ik Er Zijn' tour met Reyer. "Het was eigenlijk mijn eerste tour waarin de avonden hetzelfde waren qua opzet.

Ook had ik niet eerder samen met iemand anders geschreven hiervoor. We schreven een lied als 'Morgen Zal Ik Er Zijn' en ik kwam met de suggestie om het te baseren op de 'O Antifonen' die we bidden bij het avondgebed in de Katholieke kerk, tijdens de decembermaand.

De antifonen zijn gebaseerd op de aanroepingen in het Oude Testament. 'O Wijsheid, o Adonai, o Sleutel van David, o Wortel van Isai'... Dat zijn er zeven in totaal. Als je de beginletters ervan in het Latijn onder elkaar zet, krijg je 'ERO CRAS', wat 'morgen zal ik er zijn' betekent. Dat was het vertrekpunt voor het lied. Het leuke was dat Reyer uit zichzelf nooit zo begonnen zou zijn aan een lied en dat het zo toch toegevoegd kon worden."

"Tijdens de afgelopen tour konden we het 'klein' houden en was de afstand tussen publiek en de liedjes kort.

Op sommige momenten leek het dan ook bijna liturgie. Zo speel ik ook het liefst: als mensen lekker kunnen zitten en je als het ware in een theater setting bent. In zo'n omgeving voel ik mijn muziek het beste tot zijn recht komen. Als het stil is en mensen het op hun gemak over zich heen kunnen laten komen. Bezinnend. In die zin voel ik me ook geen aanbiddingsleider."

Op 'Laat Nou Gaan' ben je ook best 'verstillend' gebleven. Komt dat door de inhoud van de liedjes die dat bepaalt, of is het de stijl die je graag zelf hanteert?

"Ik denk beide. Ik kom er sinds mijn dagen in de band The Fruits achter dat ik tekst steeds belangrijker vind en deze voor mij ook vaak leidend is. Neem een lied als 'Kyrie'. Als ik de indruk heb dat dit lied op een zeker moment vaststaat, dan hoef ik er van mezelf ook niet nog aan te sleutelen. Dan hoeven er niet per se drums bij of iets dergelijks. Als het lied brengt wat het moet brengen en de tekst over brengt wat de bedoeling is, dan is dat voor mij het belangrijkste. Daarom heeft mijn stem op mijn albums misschien ook wel 'voorrang' in de mix."

Doordat je actief bent als artiest met het repertoire dat je brengt, komt je muziek in zowel de katholieke als de evangelische gemeenschap. Je krijgt daardoor al snel een imago van 'bruggebouwer'. Zie je jezelf ook zo?

"Niet echt, al kan ik mijn ogen er natuurlijk ook niet voor sluiten. Neem de afgelopen tour met Reyer. We maakten graag samen muziek en daaruit ontstond de samenwerking; niet zozeer vanuit de gedachte dat we

eens 'een brug gingen bouwen'. Maar het gebeurt wel. En de mensen die naar de avonden toe kwamen, spraken dat ook uit. Als het dat neveneffect heeft, dan vind ik dat wel mooi. Ik ben me er bewust van, maar het is niet de reden dat ik op zo'n avond 'Kyrie' of een aantal katholieke hymnes zing."

"Ik wil wel doorgeven hoe geloof echt en authentiek is. Het is geen zwijmelen bij een fijn gevoel."

Op je nieuwe album gaan veel liedjes / teksten over loslaten. Koos je daarom voor de titel 'Laat nou gaan'?

"Het is wel zo dat loslaten en overgave voor mij een belangrijk thema is, omdat ik er dagelijks mee te maken heb. Ik schrijf muziek over datgene waar ik zelf veel mee bezig ben. Ik denk ook dat dit een thema is wat altijd wel terug zal blijven keren in mijn liedjes. Het is natuurlijk prettig om, zeker als het allemaal goed met je gaat, in een veilige kerk te zitten. Maar ik probeer mezelf voor te houden hoe ik zou reageren als het moeilijk wordt. Nu heb ik zelf nog niet zoveel voor mijn kiezen gehad, maar ik wil wel doorgeven hoe geloof echt en authentiek is. Het is geen zwijmelen bij een fijn gevoel. Het is heel prettig om te geloven dat er een God is, dat er altijd redding is en een hemel in het vooruitzicht ligt. Ik vind het belangrijk om mezelf die vraag te blijven stellen: wat doe en denk ik als het minder gaat in mijn leven?"

"Ik was met The Fruits actief als aanbiddingsleider en ik snap daardoor wel dat het relatief eenvoudig is om bijvoorbeeld bij sfeerlicht, met anderen om je heen, je armen omhoog te gooien en je als het ware te verliezen in de sfeer en de muziek. Nu is daar op zich niets mis mee. Ik vind het ook mooi. Maar ik merkte bij mezelf dat ik op die momenten heel dicht bij mezelf wil blijven en me niet wil verliezen in sfeer. Ik wil dat het echt is. Daarom vind ik overgave zo belangrijk, want het komt dan aan op die momenten waarop je iets moet kiezen of zelfs moet lijden. Ik vind lijden een belangrijk iets. Twijfel, angst... we zitten er allemaal mee. Het zijn items die telkens terugkeren in het leven en je geloof."

Je omschreef jezelf eerder al als singer-songwriter. Ben je ook anders tegen liedgebruik in kerken aan gaan kijken sinds je solo liedjes schrijft die mogelijk in de setting van een kerkdienst gezongen worden?

“Ik schrijf niet met die gedachte in mijn hoofd, dat ze misschien wel in een kerk gebruikt worden. Ik vind het altijd heel leuk als mensen me een bericht sturen over een lied en ze me vragen om de akkoorden zodat ze het kunnen gebruiken, maar tot daar is het tot nu toe bij gebleven. Ik ben nu bij CCLI aangesloten, maar als liedschrijver laat ik mijn gedachten er niet door leiden. Dat is natuurlijk weer anders voor een collectief als Sela, waar het lied met zo'n functie in het achterhoofd geschreven wordt.”

Hoe kijk jij nu tegen de liedcultuur in christelijk Nederland aan? De manier waarop liedjes geschreven worden, de mate waarin en manier waarop ze gebruikt worden?

“Dat ligt wel ver van mijn belevingswereld, hoor. Ik kom natuurlijk vooral in de Katholieke kerk. Tijdens de afgelopen tour met Reyer vond ik het mooi dat mensen echt letten op de tekst. Er wordt niet ‘gedachtenloos’ meegezongen. Ik merk dat aan de inhoudelijke reacties die ik erover krijg. Ik weet natuurlijk niet of dat overal zo is.

Dit is voor mij het lastige aan het spanningsveld tussen singer-songwriter zijn en als aanbiddingsleider – met dat doel- liedjes schrijven.

“Ik vind lieden een belangrijk iets. Twijfel, angst... we zitten er allemaal mee..”

Je hebt dan een neiging om ‘geloofslidjes’ theologisch te benaderen. Ik ben daar als singer-songwriter een beetje wars van. Mijn benadering is wat dat betreft wezenlijk anders dan die van iemand die een lied schrijft om het in een kerk gezongen te krijgen. Ik vind het ook wel prima als iemand mijn teksten bekijkt en aanwijst wat er theologisch mogelijk niet zou kloppen. Maar het is als het vergelijken van liedjes tussen Matthijn Buwalda en Reyer. Je kunt beide heel verschillend benaderen.”

Vervolg in deel 2